

ФОРМУВАННЯ АДАПТИВНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ЗАКЛАДОМ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

Рудінська Олена Володимирівна

*кандидат економічних наук,
завідувачка кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Щербакова Валерія Володимирівна

*лікар-інтерн, офтальмолог відділення лазерної мікрохірургії
захворювань ока
ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В. П. Філатова
Національної академії медичних наук України»
м. Одеса, Україна*

Медична реформа, як каталізатор змін, та руйнівні наслідки війни для медичної системи України – виклики, що вимагають від сучасного керівника медичного закладу та навіть кожного лікаря нових знань, вмінь, та адаптивного реагування.

Послуги, пов'язані з екстреною медичною (+12%), травматологічною (+16%), психологічною допомогою (+30%), фізичною реабілітацією (+15), програми телемедицини (+15) зросли, та навпаки відбулося скорочення обсягу медичних послуг, які пропонують лабораторні тести (-13%), скринінг раку (-24%), гінекологічні послуги (-26%), аптечні послуги (-25%) [1, 2].

Ці події можуть мати значний вплив на роботу медичних закладів, що призводить до перевантаження персоналу, нестачі ресурсів та погіршення якості медичної допомоги і, як наслідок, погіршення здоров'я нації.

Для того, щоб ефективно реагувати на кризи та мінімізувати їх негативний вплив на медичні заклади, важливо мати адаптивний механізм управління та професійного менеджменту. Механізм повинен бути гнучким та динамічним, щоб він міг швидко адаптуватися до мінливих умов. В межах дослідження ми пропонуємо адаптивний механізм антикризового управління медичним закладом за алгоритмом: принципи – інструменти та методи – практичні аспекти відповідно сучасної медичної реформи [3].

Основні принципи формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах ми пропонуємо структурувати в алгоритм управлінських заходів щодо антикризового управління (рис. 1)

Рис. 1. Основні принципи формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах

Міжнародною спільнотою напрацьовано досить ефективну систему управління та антикризових заходів світовою системою охорони здоров'я. Керівні принципи з управління кризовими ситуаціями в системі охорони здоров'я сформовано Світовою організацією охорони здоров'я. Планування та реагування на надзвичайні ситуації в системі охорони здоров'я координується Центрами з контролю та профілактики захворювань. Планування та реагування на надзвичайні ситуації в системі охорони здоров'я здійснюється Федеральними агентствами з управління надзвичайними ситуаціями. Ми вважаємо за доцільне згрупувати досліджені та напрацьовані інструменти та методи адаптивного реагування

в сфері охорони здоров'я, зокрема для кожного окремого медичного закладу до трьох основних складових, представлених у дослідженні як трикутник управлінських заходів формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах: Аналіз ризиків – Симуляційні навчання – Система моніторингу та оцінки (рейтингування)

Аналіз ризиків: дозволяє виявити потенційні ризики та загрози, з якими може зіткнутися медичний заклад.

Симуляційні навчання: дозволяють персоналу медичного закладу практикувати свої дії в кризових умовах.

Система моніторингу та оцінки (рейтингування): дозволяє відстежувати ефективність механізму управління медичним закладом у кризових умовах.

Рис. 2. Трикутник управлінських заходів: інструменти та методи формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах

Також необхідно удосконалити алгоритм формування адаптивного антикризового механізму медичного закладу, в якому перший пріоритет надано реформуванню та трансформації системи фінансування охорони здоров'я України відповідно програми медичних гарантій та ключовою функцією НСЗУ (рис. 3). Ключовими цілями та завданнями трансформації системи фінансування охорони здоров'я України є [4]:

- Збільшення обсягів фінансування: передбачається збільшення частки ВВП, що виділяється на охорону здоров'я, до європейських стандартів.

- Покращення ефективності використання коштів: Впроваджуються механізми, спрямовані на більш раціональне та прозоре використання коштів (програма медичних гарантій, роль НСЗУ).

- Забезпечення рівного доступу до якісних послуг: запроваджується система страхового медичного фінансування, яка має гарантувати всім громадянам доступ до якісних медичних послуг.

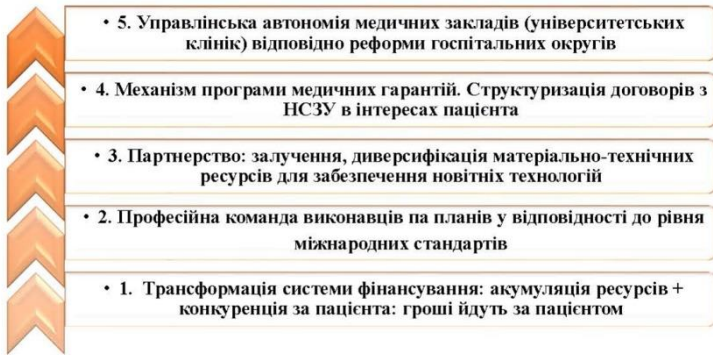

Рис. 3. Піраміда пріоритетів щодо формування адаптивного антикризового механізму трансформації системи фінансування

Система менеджменту сучасного медичного закладу, розбудована відповідно запропонованих принципів, інструментів та методів, а також пріоритетів щодо формування адаптивного антикризового механізму трансформації системи фінансування забезпечить стійкій антикризовий підхід в сучасних умовах воєнного стану та перманентних реформ.

Формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах є важливим завданням, яке дозволяє ефективно реагувати на непередбачувані події та мінімізувати їх негативний вплив на роботу медичного закладу. Цей механізм повинен бути гнучким та динамічним, щоб він міг швидко адаптуватися до мінливих умов.

Література:

1. МОЗ: Екстрена медична допомога стане ще доступнішою для жителів деокупованих територій завдяки засобам телемедицини. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/moz-ekstrena-medychna-dopomoha-stane-shchedostupnishoiu-dlia-zhyteliv-deokupovanykh-terytorii-zavdiaky-zasobam-telemedytsyny>

2. Український центр охорони здоров'я. URL: <https://uhc.org.ua/>

3. Рудінська О. В., Попова М. Л. Впровадження інструментів антикризового менеджменту у сфері медичної діяльності. *Світ наукових досліджень* : матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції. Випуск 25/ № 25. 2023. С. 286–289/

4. Demianchuk Maryna; Rudinska Olena; Kniazkova Valentyna. Motivation of insurers' staff in the health insurance sector in the turbulent times. *Ekonomichnyy analiz, [S.l.]*, v. 33, n. 4, p. 129-142, dec. 2023. ISSN 2219-4649. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/5879> (Date accessed: 22 may 2024).